

Datum
2020-09-23

Kontaktperson
Johanna Fogelström-Duns
diskrimineringsombudsman

Ålands landskapsregering
registrator@regeringen.ax

Er ref. ÅLR 2020/7264

Påminnelse om kvotbestämmelse

ÅOM 2020/115

Ålands ombudsmannamyndighet har som uppdrag att övervaka implementeringen av landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, att informera om lagen samt ge råd och anvisningar för hur lagen ska tillämpas.

En av jämställdhetslagens målsättningar är att kvinnor och män på lika villkor ska ges möjlighet att delta i beslutsfattande och samhällsplanering. Därför vill Ålands ombudsmannamyndighet med anledning av beslut ÅLR 2020/7264 påminna landskapsregeringen om kvotbestämmelserna i jämställdhetslagen. Enligt 2 § 3 mom. landskapslag (1989:27) skall bestämmelserna i jämställdhetslagens (FFS 2007/89) 4a § 1 mom. om statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ i landskapet avse kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ samt förvaltningsorgan som tillsätts av landskapsregeringen.

Bestämmelsen innebär att män och kvinnor ska vara representerade till minst 40 procent vardera om inte särskilda skäl talar för något annat. Det åligger den myndighet som bereder ärendet att se till att kvotbestämmelsen iakttas. När tillsättandet av en kommitté, arbetsgrupp eller annat organ föregås av att kandidaterna utses eller uppställs, ska man redan i kandidatnomineringen beakta att kravet på representanter av bägge könen ska kunna uppfyllas. När landskapsregeringen begär in kandidatförslag från en utomstående part ska en kvinnlig och en manlig kandidat för varje post begäras. Kan utomstående part inte lämna två namn, bör den alltid motivera varför det inte varit möjligt att föreslå en kandidat av bägge könen. Efter att kandidaterna utsetts ska landskapsregeringen sträva efter att göra upp ett förslag till sammansättning på så sätt att kvotprincipen iakttas. Kvotprincipen ska beaktas skilt för ordinarie medlemmar och ersättare (se RP 195/2004 rd).

Tillämpningen och tolkningen av begreppet särskilda skäl ska vara snävt. Ett exempel på särskilda skäl kan vara att ett smalt specialområde efterfrågas och det inte finns experter av båda könen. Det kan även omfatta fall då personernas ställning är avgörande för att uppnå syftet med arbetsgruppen eller delegationen (tex att företrädare för ledningen i en organisation efterfrågas som medlemmar). Särskilda skäl ska vara kända innan tillsättning och förekomst av särskilda skäl ska påpekas och motiveras i tillsättningsbeslutet.

Sammanfattningsvis bör landskapsregeringen beakta följande:

- Alla arbetsgrupper, kommittéer, delegationer etc som tillsätts av landskapsregeringen ska ha minst 40 procents representation av vardera kvinnor och män.
- Från utomstående part skall alltid begäras en kvinnlig och en manlig kandidat för varje post.
- Vid beslut om tillsättande av ovannämnda organ som frångår kvotbestämmelsen ska motivering till detta framgå i tillsättningsbeslutet.